

Zygmunt Szymczak

1907–1976

Profesor Zygmunt Szymczak zmarł 21 maja 1976 roku. Był znawcą bankowości i analizy finansowo-ekonomicznej przedsiębiorstw, zamiłowanym nauczycielem i wychowawcą kilku roczników ekonomistów, długoletnim działaczem Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Stowarzyszenia (Związku) Księgowych w Polsce, wieloletnim zasłużonym prezesem Stowarzyszenia Absolwentów WSH i AH w Poznaniu oraz wielu innych organizacji gospodarczych i społecznych.

Zygmunt Szymczak urodził się 1 kwietnia 1907 roku w Łodzi jako syn Antoniego, majstra włókienniczego, i Władysławy z domu Suchowicz. W Łodzi ukończył Szkołę Handlową, a w roku 1930 złożył egzamin dojrzałości jako eksternista w Liceum Handlowym Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu. W roku 1932 uzyskał dyplom nauk handlowych Wyższej Szkoły Handlowej, a w roku 1947 dyplom magistra nauk ekonomiczno-handlowych Akademii Handlowej w Poznaniu. Doktoryzował się w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu na podstawie pracy *Złoty w gospodarce Polski w latach 1924–1939*. Habilitował się w tej Uczelni w zakresie historii gospodarczej na podstawie rozprawy *Działalność Banku Cukrownictwa w Poznaniu na rzecz skartelizowanego przemysłu cukrowniczego w Polsce*. W roku 1974 Rada Państwa nadała mu tytuł profesora nadzwyczajnego nauk ekonomicznych.

Praca zawodowa wypełniała Profesorowi całe życie, a rozpoczął ją już jako szesnastoletni chłopiec. Podczas studiów i po ich ukończeniu pracował w Państwowym Banku Rolnym w Poznaniu. Spełniał tam w latach 1928–1951 różne funkcje, dochodząc do stanowiska dyrektora. Po ukończeniu studiów, w latach 1932–1938 pracował dodatkowo jako asystent wolontariusz w Wyższej Szkole Handlowej. W trudnych latach wojny organizował pomoc materialną dla pracowników bankowych i ich rodzin ze środków upłynionego majątku Zrzeszenia Pracowników Państwowego Banku Rolnego. W roku 1944 brał czynny udział w powstaniu warszawskim.

Po wojnie praca w Uczelni stała się podstawową dziedziną jego działalności. Początkowo łączył ją z pracą w Państwowym Banku Rolnym. W roku 1951 został mianowany zastępcą profesora WSE i przejął w roku akademickim 1951/1952 od lic. Stefana Żardeckiego Katedrę Bankowości, utworzoną w roku 1950. Katedrę tę przekształcono w roku akademickim 1953/1954 w Katedrę Obiegu Pieniężnego i Kredytu, którą

kierował do końca roku akademickiego 1957/1958. W trakcie reformowania studiów zlikwidowano tę katedrę, tworząc w roku akademickim 1958/1959 Katedrę Finansów z połączenia czterech katedr finansowych. Ostał się z niej Zakład Bankowości, jako jeden z zakładów nowo utworzonej katedry. Profesor Szymczak kierował nim do końca życia.

Oprócz pracy dydaktycznej Profesor pełnił ważne funkcje organizacyjne. W roku akademickim 1954/1955 był prodziekanem Wydziału Finansów, a w sezonie 1956/1957 dziekanem tego Wydziału. W latach 1958/1959–1960/1961 (do 31 października 1961) pełnił funkcję kierownika Studium dla Pracujących, a w latach 1974/1975–1975/1976 kierownika Podyplomowego Studium Finansów i Rachunkowości. Brał także udział w pracach różnych komisji senackich i wydziałowych.

Poza pracą organizacyjną w Uczelni prowadził szeroką działalność w Polskim Towarzystwie Ekonomicznym. W latach 1962–1970 kierował Dyrekcją Szkolenia Ekonomicznego PTE w Poznaniu, gdzie szeroko rozwijał uzupełniające szkolenie ekonomiczne. Na podkreślenie zasługuje także jego działalność w Stowarzyszeniu Absolwentów Wyższej Szkoły Handlowej i Akademii Handlowej w Poznaniu. Przez cztery kolejne kadencje powojenne sprawował funkcję prezesa Zarządu, wnosząc duży wkład w rozwój Stowarzyszenia i organizację Zjazdu Absolwentów z okazji 30-lecia Uczelni w roku 1956. Współpracował również z Akademickim Zrzeszeniem Sportowym działającym w Uczelni.

Zainteresowania naukowo-badawcze Profesora Szymczaka obejmowały rozległą dziedzinę historii bankowości. W obszernym studium poświęconym ocenie działalności przedwojennej Banku Cukrownictwa rozpatrzył genezę banków branżowych. Zarysował podłoże gospodarcze rozwoju banku i na tym tle przedstawił kierunki jego aktywności w powiązaniu z interesami przemysłu cukrowniczego i zaangażowanego w nim kapitału. Przedmiotem jego zainteresowań były także problematyka oszczędności oraz analiza finansowo-ekonomiczna w gospodarce polskiej. Śmierć przerwała studia Profesora nad organizacją i funkcjonowaniem systemu bankowego w Polsce Ludowej. Z zakresu swoich zainteresowań naukowych opublikował około 50 prac. Opracował także skrypty i wskazówki metodyczne do nauczania przedmiotu bankowości.

Profesor Zygmunt Szymczak był cenionym nauczycielem akademickim, nawiązującym łatwo kontakty ze słuchaczami. Na seminariach doktorskich, magisterskich i dyplomowych inspirował kierunki prac i zachęcał swoich uczniów do dalszych studiów. Działalność dydaktyczną prowadził kosztem swego wypoczynku i zdrowia. Nawet w czasie swojej choroby przyjmował studentów na konsultacje w prywatnym mieszkaniu. Pod kierunkiem Profesora kilkuset studentów opracowało prace dyplomowe i magisterskie. Doktoryzował się u niego cudzoziemiec. Jego wychowankowie zajmują odpowiedzialne stanowiska zarówno w administracji gospodarczej, jak i w bankach.

Wyrazem uznania dla zasług na polu pracy naukowo-dydaktycznej, wychowawczej i społeczno-organizacyjnej było nadanie Profesorowi Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski oraz wielu innych odznaczeń. W pamięci tych, którzy go znali, pozostał jako prawy i skromny człowiek, niestrudzony nauczyciel i wychowawca, szczerzy przyjaciel młodzieży akademickiej, serdeczny kolega oraz ceniony pracownik nauki i społecznik.

Stefan Ochociński